

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ-ΘΕΟΛΟΓΟΣ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

ΛΟΓΟΣ ΣΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

*«Ἡ γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ, τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως»*

Φθάσαμε, μετὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, στὴν πιὸ κατανυκτικὴ νύχτα τοῦ χρόνου, στὴ Νύχτα τῶν Χριστουγέννων. Καὶ ἐορτάζουμε τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τὸ μεγαλύτερο καὶ συγκλονιστικότερο γεγονός ποὺ συνέβη ποτὲ μέσα στὴν Ἱστορία, ἀφοῦ τὴ χώρισε στὰ δυό, καὶ λέμε «πρὸ Χριστοῦ» καὶ «μετὰ Χριστόν», γιὰ νὰ ὀριοθετήσουμε χρονικὰ ἓνα σημεῖο.

Ἡ ἐορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου μας, ἡ «μπρόπολη τῶν ἐορτῶν» κατὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο, ἔχει μεγάλο θεολογικὸ βάθος καὶ πολλὰ εἶναι τὰ θέματα ἐκεῖνα, στὰ ὁποῖα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ σταθεῖ καὶ νὰ ἐξαγάγει σπουδαία καὶ σωτήρια μηνύματα. Τί νὰ προτιμῆσει, ἀλήθεια, κανεὶς; Τίς θεόγραφες προφητείες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης; Τὴν παγκόσμια προσδοκία τοῦ Λυτρωτῆ; Τίς περιγραφὰς τῶν ἱερῶν Εὐαγγελιστῶν; Τὴ θεολογία καὶ τὴν ὀρθόδοξη χριστολογία τῶν ἁγίων πατέρων ἢ τὸν ἀπαραμίλλο πλοῦτο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ὑμνογραφίας;

Ἡ ἐνανθρώπηση, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο τὸν σκοπὸ καὶ τὸ τέλος ὅλης τῆς δημιουργίας («**τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσται**» (Εβρ. β', 10) ὅλα, δηλαδή, ἔγιναν γιὰ τὸν Θεάνθρωπο Χριστό), ἔλαβε χώρα μέσα στὴν ἰσχύια τῆς «νύχτας».

Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ δημιουργὸς τῶν πάντων, τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ σκότους, τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. Θὰ πεῖ ὁ προφήτης Ἡσαΐας «**ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ἐγὼ ὁ Θεός**» (Ἠσ. 45,7). Δὲν ὑπάρχουν, λοιπόν, δυὸ θεοί, ὁ καλὸς καὶ ὁ κακὸς θεός, ὅπως θεωροῦσε μὴ ἀρχαία αἴρεση ποὺ ταλαιπώρησε πολλὴ τὴν Ἐκκλησία καὶ λεγόταν «μανιχαϊσμός» καὶ ἡ ὁποία θεωροῦσε πῶς ὁ καλὸς θεός, ὁ ὁποῖος συμβολίζεται ἀπὸ τὸ φῶς τῆς μέρας,

πολεμᾶται ἀπὸ τὸν κακὸ θεό, ποὺ συμβολίζεται ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Ὅχι! Ἕνας εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος δημιούργησε καὶ τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος καὶ ὁ ὁποῖος εἶπε, μάλιστα, τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου **«γενηθῆτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς· καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους – καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα»** (Γέν. 1,3). Μέσα, ὅμως, στὸ σκοτάδι τῶν ἀνεξιχνίαστων βουλῶν Του ὑπῆρχε προαιωνίως καὶ μιὰ νύχτα ξεχωριστή. Ἡ νύχτα ποὺ θὰ ἐπισκεπτόταν ὁ ἴδιος τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν Του, μὲ ἕναν ἀκατάληπτο τρόπο, ποὺ μέχρι καὶ αὐτοὶ οἱ ἅγιοι ἄγγελοι ἀπόρησαν καὶ θαύμασαν μὲ τὴν συγκατάβαση αὐτῆ τοῦ Θεοῦ.

Γιατί, ὅμως, προτιμᾷ ὁ Θεὸς νὰ σαρκωθεῖ «νύχτα»;

Πρῶτα-πρῶτα, τί θὰ πεῖ «νύχτα»; Ἡ λέξη «νύκτα» προέρχεται ἀπὸ τὸ ρῆμα νύσσω, ποὺ θὰ πεῖ τρυπῶ. Γι' αὐτό, θὰ γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, **«ἡ γὰρ νύξ κατανυγὴ ἐστὶ** [ἡ νύχτα, λέει, εἶναι κατανυγὴ (τρύπημα), τρύπημα τῆς καρδιάς]». Συνεπῶς, ἕνα πρῶτο σημεῖο εἶναι ὅτι ὁ Θεὸς χρησιμοποιεῖ τὴ νύχτα γιὰ νὰ «τρυπήσει» μὲ τὰ βέλη τῆς θείας Του χάριτος τὴν καρδιά μας, ὥστε νὰ αισθανθοῦμε τὸ παμμέγιστο γεγονός τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ νὰ γεμίσουμε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἐλπίδα. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος, μάλιστα, ἀποκαλεῖ αὐτὴ τὴ νύχτα τῶν Χριστουγέννων **«Νύχτα τῶν θαυμάτων»**. Πράγματι, ἦταν ἡ νύχτα τῶν θαυμάτων, ἀφοῦ ἔφερε τὴν ἀνατολὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς, ἀλλὰ ἀπετέλεσε καὶ τὸ σκηνικὸ τῶν ἐπὶ μέρους γεγονότων τῆς ἐνανθρωπίσεως. Διότι, τότε συνετελέσθη ὁ τοκετός, ἡ ἀνάκλιση στὴν φάτνη, ὁ εὐαγγελισμὸς τῶν ποιμένων ἀπὸ τὸν ἄγγελο, ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων στὸ μεσουράνημα καὶ ἡ ἐπίσκεψη τῶν ποιμένων.

Θὰ πεῖ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος: «τρία μυστήρια κραυγαλέα συνέβησαν μέσα στὴν ἱστορία», κι ὅμως, καὶ τὰ τρία ἔγιναν μέσα στὴν ἡσυχία – ἔτσι ἤθελε ὁ Θεός– καὶ τὰ ὁποῖα συμπληρῶνει **«ἔλαθεν τὸν ἄρχοντα τοῦ αἰῶνος τούτου»** (ξέφυγαν ἀπὸ τὴ γνώση καὶ τὴν παρατήρηση ἀπὸ τοῦ ἄρχοντος τοῦ αἰῶνος τούτου) (Εφεσ. 18,1). Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἄρχοντας; Ὁ διάβολος. Καὶ ποιά εἶναι αὐτὰ τὰ τρία; **«ἡ παρθενία Μαρίας καὶ ὁ τοκετός αὐτῆς, ὁμοίως καὶ ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου»**. Naί, καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου (γιατί, ὅταν λέει «θάνατος» ὁ ἱερός πατήρ αὐτὸ ἐννοεῖ) ἔγινε μέσα στὴν ἡσυχία μιᾶς νύχτας. Τί ὥρα ἀναστήθηκε ὁ Χριστός; Δὲν γνωρίζουμε. Ἕνα μόνο: Νύχτα βγῆκε ἀπὸ τὴ μήτρα τῆς Παρθένου – Νύκτα ἐξῆλθε κι ἀπὸ τὴ νοπητὴ μήτρα τοῦ τάφου γιὰ νὰ μᾶς δώσει τὸν καινούριο ἄνθρωπο, τὸν ἀναγεννημένο, τὸν ἀθάνατο, τὸν αἰώνιο καὶ μακάριο ἄνθρωπο. Ἔτσι, ἡ νύχτα γίνεται, θὰ λέγαμε, τὸ σύμβολο τῶν

μυστηρίων του Θεού. Και τὸ κατ' ἐξοχὴν μυστήριον εἶναι ἡ ἐνανθρώπιση. Εἶναι ἐκεῖνο ποῦ λέει στὴν πρὸς Ῥωμαίους ὁ ἀπόστολος Παῦλος **«σεσημημένον μυστήριον χρόνους αἰωνίους»** (Ῥωμ. 16,25)..

Ὅμως, ἡ νύχτα συμβολίζει καὶ κάτι ἄλλο. Συμβολίζει καὶ τὸν παρόντα αἰῶνα, τὸν ἀπατεῶνα (ὅπως χαρακτηρίζεται στοὺς Οἴκους τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου). Ναί! Μπροστὰ στὴν ὄγδοι ἀνέσπερη ἡμέρα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τῆ φωτεινῆ καὶ ὀλόλαμπρη, ὁ αἰώνας τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας χαρακτηρίζεται ἀπὸ σκοτάδι ἀβεβαιότητας καὶ ἀμφιβολίας. Γι' αὐτὸ, καὶ εἰσάγεται ἓνα μεγάλο κεφάλαιο, ποῦ λέγεται «πίστις».

Πράγματι, χρειάζεται πίστις γιὰ νὰ γεννηθοῦν ἡ προσδοκία καὶ ἡ ἐλπίδα. Ἐπὶ παραδείγματι: Τί λέμε στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως; «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν». Ἀπαραίτητη ἡ πίστις. Γιατί; Γιατί δὲν τὸ βλέπω. Γιατί δὲν τὸ βλέπω; Γιατί εἶναι νύχτα... νύχτα νοιτή... Ἐχομε ἀγνοία. Γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν Β' ἐπιστολὴ του πρὸς Κορινθίους: **«διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἶδους»** (περπατᾶμε, ζοῦμε, πολιτευόμαστε διὰ τῆς πίστεως... δὲν ἔχομε τὰ πράγματα, δὲν ἔχομε τὰ ἀντικείμενα φανερὰ μπροστὰ μας...) (Β' Κορ. 5,7).

Ὁ Χριστός, λοιπόν, γεννιέται μὲς στὴν ἡσυχία μᾶς νύχτας γιὰ νὰ δεῖξει, ἀκριβῶς, ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα εἶχε ἓνα βαθὺ σκοτάδι. Θὰ πεῖ, μάλιστα, ἓνας Γάλλος φιλόσοφος ὅτι **«ἂν ἀρροῦσε λίγο ἀκόμα ὁ Χριστός, δὲν θὰ ἔβρισκε παρὰ τὸ πτώμα τῆς ἀνθρωπότητας»**. Βαθὺ σκοτάδι! Τὸ σκοτεινὸ σπύλαιο τῆς Βηθλεὲμ αὐτὸ, ἂν θέλετε, συμβολίζει: συμβολίζει τὴν ἀγνοία καὶ τὴν πλάνη τοῦ ἀνθρώπου! Δὲν γνῶριζε ὁ ἄνθρωπος τίποτε περὶ Μεσσίου. Δὲν γνῶριζε τὴν ἀλήθεια. Ἀναζητοῦσε τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔβρισκε. Ὁ ἄνθρωπος πάντα ἀναζητᾶ τὴν ἀλήθεια, γιατί εἶναι φτιαγμένος γιὰ τὴν ἀλήθεια. Διψᾷ γιὰ τὴν ἀλήθεια. Ἄλλο ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὴν βρεῖ! Κάποτε τοῦ ἀρέσει νὰ κλείνει τὰ μάτια στὴν ἀλήθεια. Γιατί; Γιατί μέσα του ἐνεργοῦν δυνάμεις δαμονικῆς, ἓνας ἐγωισμὸς δαμονικὸς, ἀλλὰ καὶ πάλι στὸ βάθος ὁ ἄνθρωπος πάντα θέλει τὴν ἀλήθεια. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο σκέφτεται (ἔφτιαξε τὴ φιλοσοφία), γι' αὐτὸ ἔκανε καὶ τὴν ἐπιστήμη, γιὰ νὰ μάθει τὴν ἀλήθεια. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὁ καιμὸς του. Ἀλλά, ποῦ εἶναι ἡ ἀλήθεια; Μέσα σ' αὐτὸ τὸ βαθὺ σκοτάδι ὁ ἄνθρωπος ἀφημένος εἶχε μόνον κάποιες ἀναλαμπές τῆς ἀληθείας.

Γι' αὐτὸ, γεννιέται νύχτα ὁ Χριστός, γιὰ νὰ δεῖξει ὅτι σήμερα καὶ γιὰ πάντα ἀνατέλλει στὸν κόσμον τὸ **«φῶς τὸ τῆς γνώσεως» «καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν»** (Ἰω. 1,5). Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας δὲν εἶπε ὅτι εἶναι «τὸ φῶς τοῦ κόσμου»; Ναί! Εἶναι «τὸ φῶς τοῦ κόσμου» ποῦ διαλύει τὸ δρᾶμα τοῦ ἀνθρώπου. Κάποτε ὁ ἄνθρωπος, στὸν ἀρχαῖο παράδεισο,

θέλησε να αυτονομηθεί από τον Θεό, δοκιμάζοντας από τον καρπό που θα του χάριζε τη γνώση του καλού και του κακού. Αυτή η άκακη γνώση όμως τον έριξε στα σκοτάδια της φθοράς και του θανάτου. Έχασε τη γνώση του Θεού και σκοτίσθηκε ο νους του. Και τώρα, έρχεται ο Νηπιάσας Λυτρωτής και με την ενανθρώπισή Του φέρει το «φως τῆς γνώσεως», που εἶναι ἡ γνώση τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Καὶ ποιά εἶναι ἡ ἀληθινή ζωή; Ὅπως λέει στὸ 17ο κεφάλαιό του ὁ ἱερός εὐαγγελιστής Ἰωάννης εἶναι ἡ γνώση τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀποδοχή τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μέσα λοιπόν στὸ σκοτάδι τοῦ αἰῶνος μας ἦρθε ὁ Χριστός, **«ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης»**, γιὰ νὰ γίνει φῶς στὰ μάτια μας καὶ στὴ ζωὴ μας, νὰ βλέπουμε καὶ νὰ καταλαβαίνουμε... ἀλλά, διὰ τῆς πίστεως πάντοτε. Γι' αὐτό, ἀναφωνεῖ ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς **«ἀπόλαβε τὸν Χριστόν, ἀπόλαβε τὸ βλέπειν – ἀπόλαβέ σου τὸ φῶς** (πάρε τὸν Χριστό, πάρε τὴ δυνατότητα νὰ βλέπεις).

Ἐν τούτοις, ἐνῶ τὸ φῶς φανερώθηκε, οἱ ἄνθρωποι, δυστυχῶς, δὲν παρέλαβαν τὸ φῶς, δὲν δέχτηκαν τὸ φῶς. Γιατί; Διότι, ὅπως θὰ πεῖ πάλι ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, «ἦταν πονηρὰ τὰ ἔργα τους». Καθένας που ἀγαπάει τὸ σκοτάδι, ἀγαπάει τὴν ἁμαρτία, δὲν θέλει νὰ ἔρθῃ στὸ φῶς γιὰ νὰ μὴν γίνουν φανερὰ τὰ ἁμαρτήματά του καὶ ἐλεγχθεῖ ἀπὸ τὸ φῶς. Γι' αὐτό λοιπόν περικρύπτει τὶς ἁμαρτίες του, θέλει νὰ μένει στὸ σκοτάδι, γιὰ νὰ ζεῖ μέσα στὶς ἁμαρτίες του. Ἐπειδὴ αὐτὸ ἀγαπᾷ. Τί τραγικό! Μιά, ἀληθινά, δαμιονικὴ κατάσταση. Κι ἔτσι, διαχωρίζονται οἱ ἄνθρωποι σὲ δυὸ στρατόπεδα, στοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός καὶ στοὺς υἱοὺς τοῦ σκότους.

Μέσα στὰ πολλὰ ὀνόματα που ἔχει ὁ ἄσαρκος Θεὸς Λόγος στὴν Παλαιὰ Διαθήκη εἶναι καὶ τὸ **«ἀπότομος πολεμιστής»**. Κάνει ἐντύπωση! Κι ὅμως, στὸ βιβλίον *Σοφία Σολομώντος* ὑπάρχει μιὰ προφητεία που ἐκπληρώνεται καταπληκτικὰ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Λέει ἐκεῖ (σε μιὰ νεοελληνικὴ ἀπόδοση): **«Στὴ βαθιὰ σιγὴ που σκέπαζε κάθε τι κι ὅταν ἡ νύκτα βρισκόταν στὴ μέση της, ὁ παντοδύναμός σου Λόγος ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἀπὸ τοὺς βασιλικούς θρόνους πῆδησε ξαφνικὰ σὰν πολεμιστὴς στὴ γῆ που καταστρεφόταν**. Φοβερὴ εἰκόνα! Ἔρχεται, λέει, ξαφνικὰ σὰν πολεμιστής! Κάνει ἐντύπωση! Ὁ ἴδιος εἶπε: **«Μὴ νομίστε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν** (Ματθ. 10, 34). Φυσικά, ἐδῶ μιλά γιὰ πνευματικὸ πόλεμο ὁ Κύριος – καὶ θὰ πεῖ ὁ ἅγιος Νικόλαος Βελμύροβιτς ἐρμηνεύοντας αὐτὸ τὸ χωρίο: **«Ὁ Χριστὸς εἶναι πάντα ὁ εἰρηνοποιὸς καὶ ὁ εἰρηνοδότης. Φέρνει τὴν οὐράνια εἰρήνη του, σὰν κάποιο οὐράνιο βάλσαμο, σ' ἐκείνους που εἰλικρινὰ πιστεύουν σ' Αὐτόν. Ἀλλὰ δὲν ἦρθε νὰ**

δημιουργήσει ειρήνη μεταξύ τῶν υἰῶν τοῦ φωτός καὶ τῶν υἰῶν τοῦ σκότους». Ἔρχεται σὰν πολεμιστὴς μέσα σὲ μιὰ βαθιὰ ἡρεμία, κοντὰ στὰ μεσάνυχτα. Πράγματι, διαβάζουμε στὸ ἱερὸ εὐαγγέλιο πὼς «ὄταν οἱ ποιμένες φύλαγαν τὰ κοπάδια τους μὲς στὴν νύχτα –ἐκεῖ στὴ Βηθλεέμ– παρουσιάστηκε ξαφνικὰ μπροστά τους ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς ἀνίγγειλε τὸ χαρμόσυνο γεγονός τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Θεανθρώπου». Ἀλλὰ καὶ στὴ Δευτέρα Του παρουσία ὁ Χριστὸς θὰ ἔρθει πάλι, μὲς στὴ νύχτα, σὰν «κλέφτης». Γιὰ νὰ τονίσει, ἀκριβῶς, ὅτι θὰ πρέπει νὰ βρισκόμαστε διαρκῶς σὲ μιὰ πνευματικὴ ἐγρήγορση γιὰ νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦμε.

Ὡστόσο, παρὰ τὸ πλούσιο θεολογικὸ της βάθος, ἡ νύχτα κάποια στιγμή θὰ καταρῆθῃ. Δὲν θὰ ὑπάρχει γιὰ πάντα. Στὴν ἀποκάλυψή του ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέει ξεκάθαρα ὅτι «στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ ὑπάρχει πιά νύχτα, οὔτε ἀνάγκη φυσικοῦ ἡλίου, γιατί ἐκεῖνοι ποὺ θὰ συνδοξαστοῦν καὶ θὰ συμβασιλεύσουν μὲ τὸν Κύριο τῆς δόξης, τὸν ἐναθροπήσαντα Θεὸν Λόγον, θὰ φωτίζονται αἰωνίως ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ προσώπου Του». Ὅλα τότε θὰ εἶναι φανερά. Ὅλα τότε θὰ εἶναι γνωστά. Ἔτσι, ἡ νύχτα μὲ τὴν ἀβεβαιότητά της θὰ σβήσει...

Μέσα στὴ νύχτα ἡ ψυχὴ ἀναζητᾷ Ἐκεῖνον ποὺ ἔχει ἀγαπήσει. Ὅπως λέει τὸ Ἄσμα Ἀσμάτων *«Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου* (στὸ ὑπνοδωμάτιό μου τὴν νύχτα ἐζήτησα Ἐκεῖνον ποὺ ἀγάπησε ἡ ψυχὴ μου, 3,1). Ἡ νύχτα τόσο γιὰ τὸν Θεό, ὅσο καὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἀποτελεῖ ἕνα σπουδαῖο στοιχεῖο καὶ γίνεται μέσο ποὺ μᾶς διδάσκει πολὺ. Ἰδιαίτερος, ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων, ἡ νύχτα τῶν Θαυμάτων, συνιστᾷ ἕνα οὐσιῶδες στοιχεῖο. Γι' αὐτό, ἡ Ἐκκλησία μας στὴν ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων διατηρεῖ τὴν νύχτα (ὅλες οἱ ἐκκλησίες ξεκινοῦν νωρίς), πράγμα ποὺ δείχνει ὅτι τὸ σκοτάδι, παρ' ὅτι πέρασαν εἴκοσι αἰῶνες, ἀκόμη διατηρεῖται στοὺς ἀνθρώπους καί, μάλιστα, στοὺς ἀκατήχητους χριστιανούς μας. *«Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί»*, λέει ἕνα τροπάριο τῶν ἡμερῶν, «ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, ἀκολουθήσωμεν λοιπὸν ἔνθα ὁδεύει ὁ ἀστήρ», ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ... ποῦ περπατᾷ τὸ ἀστέρι.. Ὁ Σωτήρας μας γεννήθηκε, ἀλλὰ γιὰ πᾶμπολλους χριστιανούς μας εἶναι σὰν νὰ μὴν γεννήθηκε. Καὶ σήμερα φτάσαμε νὰ ζοῦμε κάτι παράδοξο καὶ τραγικὸ. Τὴν τραγικότητα αὐτὴ τῆς ἐποχῆς μας τὴν ἐκφράζει πολὺ παραστατικὰ ἕνα χαριτωμένο ποίημα, ποὺ ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν κ. Ἀναστάσιο Γ. Λέκκα (συντ. Δικηγόρος – Romfea 24/12/2022):

*«Χριστούγεννα χωρίς Χριστό,
δακρύζουν τὰ λουλούδια.
Οἱ πόλεις εἶναι σκοτεινές, κι ἄς εἶναι φωτισμένες,
Χριστούγεννα δὲν ἦρθανε, κι εἶναι οἱ ψυχὲς θλιμμένες.
Μένουνε λίγες νὰ ζητοῦν τὸ Ἄστρο στὸν Οὐρανὸ Σου,
στὴν παγωνιά νὰ γίνονται τὸ λίκνο τὸ δικό Σου».*

Χριστός, τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἐτέχθη! Ἀληθῶς ἐτέχθη!
Χρόνια πολλὰ καὶ εὐλογημένα!